

GLOBALLASHUV DAVRIDA YOSHLAR ORASIDA MILLIY VATANPARVARLIK G'OYASINI SHAKLLANTIRISHNING DOLZARBLIGI

Murodulayev Temur Abdulla o'g'li

Nizomiy nomidagi TDPU tarix fakultet

milliy g'oya ma'naviyat asoslari

huquq ta'limi yo'nalishi talabasi

Telefon:+998942112121

e-mail: tmurodullayev@inbox.ru

Annotatsiya: Globallashuv jarayoni bugungi kunda dunyo hamjamiyatining barcha jabhalariga chuqur ta'sir ko'rsatmoqda. Ushbu jarayon ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy sohalarda o'z aksini topib, milliy o'ziga xoslik va qadriyatlarni saqlash muammosini dolzarb masalaga aylantirmoqda. Shu nuqtai nazardan, yoshlar orasida milliy vatanparvarlik g'oyasini shakllantirish globallashuv sharoitida mamlakat barqarorligi va rivojlanishi uchun muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: globallashuv, vatanparvarlik, milliy g'oya, yoshlar tarbiyasi, O'zbekiston Respublikasi.

Аннотация: В настоящее время процесс глобализации оказывает глубокое влияние на все сферы мирового сообщества. Этот процесс находит свое отражение в социальных, экономических и культурных сферах, превращая проблему сохранения национальной самобытности и ценностей в актуальную задачу. С этой точки зрения формирование идеи национального патриотизма среди молодежи является важным фактором стабильности и развития страны в условиях глобализации.

Ключевые слова: глобализация, патриотизм, национальная идея, воспитание молодежи, Республика Узбекистан.

Abstract: Nowadays, the process of globalization has a profound impact on all aspects of the global community. This process is reflected in social, economic, and cultural spheres, making the preservation of national identity and values a pressing issue. From this perspective, fostering the idea of national patriotism among young people is a crucial factor in ensuring the stability and development of a country in the context of globalization.

Keywords: globalization, patriotism, national idea, youth education, Republic of Uzbekistan.

Globallashuv tushunchasiga turli olimlar tomonidan turlicha ta'rif berilgan. Masalan, A. Giddens globallashuvni “jahon miqyosida ijtimoiy munosabatlarning intensivlashuvi” sifatida talqin etgan bo'lsa, M. Waters uni “dunyo bo'ylab iqtisodiy, madaniy va siyosiy integratsiya jarayoni” deb ta'riflagan. Ushbu ta'riflardan kelib chiqib, globallashuv nafaqat iqtisodiy jarayon, balki ijtimoiy va madaniy omillarga ham ta'sir etuvchi keng qamrovli hodisa ekanini anglash mumkin.

Globallashuv aholiga ikki tomonlama ta'sir qiladi. Bir tomondan, u iqtisodiy, ijtimoiy va madaniy taraqqiyot uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. Boshqa tomondan, milliy an'analarning zaiflashishi va iqtisodiy qaramlik kabi xavflarni ham keltirib chiqaradi. Globallashuv tufayli odamlar xalqaro bozorlarga kirish imkoniyatiga ega bo'lib, daromad manbalarini kengaytirishi mumkin. Chet eldan kelayotgan investitsiyalar yangi ish o'rinlarini yaratadi va iqtisodiy o'sishga xizmat qiladi. Internet va axborot texnologiyalari rivojlanishi aholiga bilim va yangiliklarga tezkor kirish imkoniyatini beradi. Madaniy almashinuvlar tufayli xorijiy tillarni o'rganish va boshqa xalqlarning tajribasidan foydalanish osonlashadi. Globallashuv natijasida sog'liqni saqlash va ta'lim sohalarida ilg'or texnologiyalar joriy etiladi. Boshqa tomondan, xalqaro bozordagi raqobat

mahalliy ishlab chiqaruvchilarga bosim o‘tkazib, ularning faoliyatini qiyinlashtirishi mumkin. Ijtimoiy tarmoqlar orqali turli mafkuralarning tarqalishi milliy qadriyatlarga befarqlikni kuchaytirishi ehtimoli mavjud. Yoshlar orasida chet el madaniyatiga qiziqish ortishi natijasida an’anaviy urf-odatlar o‘z ahamiyatini yo‘qotishi mumkin. Mehnat migratsiyasi ortib, malakali mutaxassislarning xorijga chiqib ketishi mamlakatdagi intellektual salohiyatga zarar yetkazishi mumkin. Chet ellik korporatsiyalar mahalliy bozorga kirib, kichik va o‘rta bizneslarning rivojlanishiga to‘sqinlik qilishi mumkin.

O‘zbekiston Respublikasi mustaqillikka erishgach, milliy vatanparvarlik g‘oyasini shakllantirish bo‘yicha keng qamrovli ishlarni amalga oshirdi. Xususan, quyidagi huquqiy-me‘yoriy hujjatlar qabul qilindi:

- “Yoshlar siyosati to‘g‘risida”gi Qonun;
- “O‘zbekiston Respublikasida ma‘naviy-ma‘rifiy ishlar samaradorligini oshirish to‘g‘risida”gi qaror;
- Prezidentning “Yangi O‘zbekiston yoshlari” dasturi.

Globallashuv jarayoni yoshlarning milliy o‘ziga xoslik va vatanparvarlik hislarini zaiflashtirishi mumkin. Shu bois, ta’lim va tarbiya jarayonida milliy qadriyatlarni targ‘ib qilish, yoshlarni o‘z mamlakati tarixini, madaniyatini chuqur anglashga yo‘naltirish muhim ahamiyat kasb etadi. Vatanparvarlik – bu nafaqat o‘z yurtini sevish, balki uning taraqqiyoti yo‘lida fidokorona mehnat qilish, jamiyatda faol pozitsiyani egallash demakdir.

Bundan tashqari, ommaviy axborot vositalari va internetning keng tarqalishi sababli yoshlarning ongiga global madaniyat tezda singib bormoqda. Shu bois, ta’lim muassasalarida milliy mafkura va tarbiyaviy tadbirlarni kuchaytirish zarur. Yosh avlodning o‘z tarixini yaxshi bilishi, milliy qadriyatlarga sodiq bo‘lishi, ularning ijtimoiy hayotdagi faolligini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Globallashuv sharoitida yoshlar orasida milliy vatanparvarlik g‘oyasini shakllantirish jamiyat barqarorligi va taraqqiyoti uchun muhim ahamiyatga ega. O‘zbekiston hukumati tomonidan bu borada olib borilayotgan ishlar natijasida yosh avlodning milliy o‘ziga xoslikka bo‘lgan e’tibori

ortmoqda. Kelgusida ta'lim va madaniyat tizimida vatanparvarlikka oid dasturlarni kengaytirish dolzarb vazifa bo'lib qolmoqda

Shuningdek, yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda oilaning roli ham katta. Oilaviy qadriyatlar va ota-onalar ta'limi orqali milliy g'oyani singdirish va ularning jamiyatdagi faolligini oshirish mumkin. Shunday qilib, milliy vatanparvarlik yoshlar orasida kuchli fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishda asosiy omillardan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Giddens, A. (1999). Runaway World: How Globalization is Reshaping Our Lives. Routledge.
2. Waters, M. (2001). Globalization. Routledge.
3. O'zbekiston Respublikasi "Yoshlar siyosati to'g'risida"gi Qonuni, 2016-yil.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti qarori, "Yangi O'zbekiston yoshlari" dasturi, 2021-yil.
5. Smith, A. D. (1991). National Identity. University of Nevada Press.
6. Huntington, S. P. (1996). The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order. Simon & Schuster.
7. Anderson, B. (1983). Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism. Verso Books.